

KS § 119

Dnr KS/2024:278 – 100

Beslut om undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

- i enlighet med 4 kap. 6 § lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data, besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande under en tidsbegränsad period för följande dataset:
 - Adresser
 - Byggnader
 - Fastighetsområden
- att gälla till och med den 9 februari 2025.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir kommunstyrelsens beslut.

Beskrivning av ärendet

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn samt Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 av den 21 december 2022 om fastställande av en förteckning över särskilda värdefulla dataset och arrangemangen för offentliggörande och vidareutnyttjande av dessa, ska vissa i förteckning angivna värdefulla dataset tillgängliggöras avgiftsfritt.

Det finns enligt 4 kap. 6 § lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data möjlighet för kommunen att, under en begränsad tidsperiod, besluta om undantag från kravet om att tillgängliggöra dessa dataset avgiftsfritt. Den begränsade perioden kan som längst sträcka sig till den 9 februari 2025. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ser ett behov att besluta om ett sådant undantag, dels i väntan på mer information och riktlinjer från regeringen och av regeringen utsedda statliga myndigheter, dels för att utreda och hantera effekterna av att göra dessa dataset tillgängliga och avgiftsfria.

Öppna data är digitaliserad, offentlig information som vem som helst kan ta del av och använda för valfritt ändamål. Kommuner samlar in och lagrar stora mängder offentlig data bland annat geografisk data. Att data blir öppen och mer strukturerad skapar nya möjligheter till effektiviseringar inom offentlig

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

förvaltning, till exempel möjliggörs nya former av samverkan och innovativ utveckling mellan offentliga förvaltningar.

Konsekvenser för kommunen om inget beslut fattas om undantag

Ovan utpekade dataset/datamängder är idag belagda med en nyttjanderätt och kommunen får även en årlig intäkt från Lantmäteriet för att hålla dessa datamängder uppdaterade inom kommunens område. Att hålla dessa datamängder uppdaterade och aktuella är en förutsättning för att kunna ha rätt underlag för planering och utveckling av kommunen.

Det innebär även en kostnad att ha en hög kvalitet på datamängderna. Eftersom finansieringsmodellen för att kunna öppna (tillgängliggöra avgiftsfritt) dessa datamängder inte är klarlagd, innebär det en direkt intäktsförlust för verksamheten om undantag inte beslutas. Nyttjanderättsintäkter från avtal och intäkt från Lantmäteriet, hjälper till att täcka kostnaden för att hålla dataset/datamängderna aktuella. Konsekvensen om intäkterna uteblir blir att dataseten inte kan hålla samma aktualitetsnivå/kvalitetsnivå som tidigare och kommer så småningom att utarmas och bli sämre för kommunens planering/utveckling.

Konsekvenser för kommunen om beslut fattas om undantag

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har skickat ut denna mall och en uppmaning till kommunernas verksamheter för geografisk information att begära undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt.

SKR och Lantmäteriet har en dialog kring hur finansieringsmodellen för kommunernas arbete med nämnda datamängder ska se ut. Förhoppningen är att dessa parter kommer fram till en gemensam nationell lösning, så att detta inte hamnar på varje enskild kommun att lösa. Att tillgängliggöra dessa datamängder avgiftsfritt är av stort nationellt intresse och ger stor samhällsnytta men så länge kommunerna inte har en finansieringsmodell som stöttar detta är det svårt att genomföra ambitionen/visionen.

Att hålla dessa datamängder aktuella och med hög/rätt kvalitet är en förutsättning för att kommunen ska kunna ha bra underlag för att leverera välfärd, besluta, planera och utvecklas.

Konsekvensen om beslut om undantag fattas är att kommunen får möjlighet att under en period hitta långsiktiga alternativa lösningar för att täcka kostnader och att vänta in en nationell gemensam lösning.

Ekonomiska konsekvenser

Om undantag medges kommer beslutet inte medföra några ekonomiska konsekvenser under perioden då beslutet gäller.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, MSN § 36, 2024-04-17, Beslut om undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

MSN/2024 § 36

MSN/2024:34 - 100

Beslut om undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd föreslår kommunfullmäktige besluta att

- i enlighet med 4 kap. 6 § lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data, besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande under en tidsbegränsad period för följande dataset:
 - Adresser
 - Byggnader
 - Fastighetsområden,
- att gälla till och med den 9 februari 2025.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn samt Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 av den 21 december 2022 om fastställande av en förteckning över särskilda värdefulla dataset och arrangemangen för offentliggörande och vidareutnyttjande av dessa, ska vissa i förteckning angivna värdefulla dataset tillgängliggöras avgiftsfritt.

Det finns enligt 4 kap. 6 § lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data möjlighet för kommunen att, under en begränsad tidsperiod, besluta om undantag från kravet om att tillgängliggöra dessa dataset avgiftsfritt. Den begränsade perioden kan som längst sträcka sig till den 9 februari 2025. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ser ett behov att besluta om ett sådant undantag, dels i väntan på mer information och riktlinjer från regeringen och av regeringen utsedda statliga myndigheter, dels för att utreda och hantera effekterna av att göra dessa dataset tillgängliga och avgiftsfria.

Öppna data är digitaliserad, offentlig information som vem som helst kan ta del av och använda för valfritt ändamål. Kommuner samlar in och lagrar stora mängder offentlig data bland annat geografisk data. Att data blir öppen och mer strukturerad skapar nya möjligheter till effektiviseringar inom offentlig

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

förvaltning, till exempel möjliggörs nya former av samverkan och innovativ utveckling mellan offentliga förvaltningar.

Konsekvenser för kommunen om inget beslut fattas om undantag

Ovan utpekade dataset/datamängder är idag belagda med en nyttjanderätt och kommunen får även en årlig intäkt från Lantmäteriet för att hålla dessa datamängder uppdaterade inom kommunens område. Att hålla dessa datamängder uppdaterade och aktuella är en förutsättning för att kunna ha rätt underlag för planering och utveckling av kommunen.

Det innebär även en kostnad att ha en hög kvalitet på datamängderna. Eftersom finansieringsmodellen för att kunna öppna (tillgängliggöra avgiftsfritt) dessa datamängder inte är klarlagd, innebär det en direkt intäktsförlust för verksamheten om undantag inte beslutas. Nyttjanderättsintäkter från avtal och intäkt från Lantmäteriet, hjälper till att täcka kostnaden för att hålla dataset/datamängderna aktuella. Konsekvensen om intäkterna uteblir blir att dataseten inte kan hålla samma aktualitetsnivå/kvalitetsnivå som tidigare och kommer så småningom att utarmas och bli sämre för kommunens planering/utveckling.

Konsekvenser för kommunen om beslut fattas om undantag

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har skickat ut denna mall och en uppmaning till kommunernas verksamheter för geografisk information att begära undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt. SKR och Lantmäteriet har en dialog kring hur finansieringsmodellen för kommunernas arbete med nämnda datamängder ska se ut. Förhoppningen är att dessa parter kommer fram till en gemensam nationell lösning, så att detta inte hamnar på varje enskild kommun att lösa. Att tillgängliggöra dessa datamängder avgiftsfritt är av stort nationellt intresse och ger stor samhällsnytta men så länge kommunerna inte har en finansieringsmodell som stöttar detta är det svårt att genomföra ambitionen/visionen.

Att hålla dessa datamängder aktuella och med hög/rätt kvalitet är en förutsättning för att kommunen ska kunna ha bra underlag för att leverera välfärd, besluta, planera och utvecklas.

Konsekvensen om beslut om undantag fattas är att kommunen får möjlighet att under en period hitta långsiktiga alternativa lösningar för att täcka kostnader och att vänta in en nationell gemensam lösning.

Ekonomiska konsekvenser

Om undantag medges kommer beslutet inte medföra några ekonomiska konsekvenser under perioden då beslutet gäller.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt, 2024-03-12

Beslutet skickas till

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------